

Clavulinopsis umbrinella

Gråbrun ängsfingersvamp

Storsvampar, Basidiesvampar



NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nära hotad (NT)
D1

Klass: Agaricomycetes, **Ordning:** Agaricales, **Familj:** Clavariaceae (fingersvampar), **Släkte:** Clavulinopsis, **Art:** Clavulinopsis umbrinella - gråbrun ängsfingersvamp (Sacc.) Corner **Synonymer:**

Kännetecken

En liten, gråbrun, förgrenad fingersvamp, 2–3 (–5) cm hög. Från en central fot utgår grenar med dikotomt förgrenade spetsar ("fingrar"). Arten påminner mycket om vanlig ängsfingersvamp (*Clavulinopsis corniculata*) till form och storlek, men har helt annan färg. Gråbrun ängsfingersvamp är beige–ljusbrun–gråbrun och saknar helt gula nyanser. Arten liknar en miniatyr av trubbfingersvamp (*Clavulinopsis cinereoides*), som är en större art med otydlig fot och riklig förgrening ända från basen.

Utbredning och status

Gråbrun ängsfingersvamp är sällsynt. Enstaka fynd har gjorts utanför Göteborg i Västergötland, i Halltorps Hage på Öland och i Uppsala. De båda senare lokalerna är från 1980-talet och är sannolikt intakta. Status för lokalen vid Göteborg är okänd. 10 kända aktuella lokaler i landet (2005). Troligen är arten förbisedd och den kan förväntas från flera sydsvenska län i ädellövskog och parker. Det verkliga antalet lokaler i landet bedöms inte överstiga 200. Svårt att bedöma ev. minskning. I Europa är den bl.a. noterad från Storbritannien och Frankrike.

Ekologi

Arten växer i ädellövskog på kalkhaltig mulljord. Ofta på ytor med naken jord och uttunnat fältskikt, speciellt inom delområden på en lokal som har ett fuktigt läge och där marken inte utsätts för hård sommartorka. Vanligen förekommer den tillsammans med olika s.k. ängssvampar som t.ex. vaxskivlingar, rödskivlingar, jordtungor och andra små fingersvampar. Som regel uppträder fruktkroppar bara på någon enstaka till ett par ställen på varje lokal. Varje plats rymmer troligtvis en genetiskt unik svampindivid (genet) som kan fragmenteras till 10 eller flera frilevande men genetiskt identiska mycel (rameter, motsvarar IUCN:s definition av individ). Fruktkropparna är kortlivade, men markmycelet kan ha lång livslängd, flera decennier, eller mer.

Hot

Det främsta hotet är exploatering av lövskogsområden samt skogsskötselåtgärder, t.ex. röjning, gallring och slutavverkning. På sikt kan kvävedfall och försurning innebära ett hot.

Åtgärder

En lokal är skyddad som reservat (Halltorps hage). Lokalen vid Uppsala har huggits upp för att leda en gångväg som går rakt över växtplatsen där också violfingersvamp (*Ramariopsis pulchella*) förekommer. Denna vägsträckning måste ändras. Hittas arten på fler platser i landet måste dessa områden säkerställas och lämnas för fri utveckling. Liknande miljöer måste hanteras med stor försiktighet och skogsbruk bara bedrivs om det kan ske så att kontinuiteten i trädskiktet säkerställs, att buskskiktet behålls och att trädslagsfördelningen förblir densamma.

Naturvård

Konventioner: Skogsstyrelsens signalart

Litteratur

Corner, E.J.H. 1950. A monograph of Clavaria and allied genera. *Annals of Botany Memoirs* 1.

Corner, E.J.H. 1970. Supplement to "A monograph of Clavaria and allied genera". *Nova Hedwigia Beiheft* 33.

Nitare J. 2000. *Signalarter, indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer*. Skogsstyrelsen. Jönköping

Författare

Johan Nitare 1997.